

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA RELATIVA AL RETORN DE L'IMPORT D'UNA SANCIO IMPOSADA DURANT EL PRIMER CONFINAMENT MOTIVAT PER LA COVID-19

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 14 de gener de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava que al novembre i al desembre de 2021, havia presentat instàncies a l'Ajuntament sol·licitant la devolució dels imports de dues sancions imposades al seu fill i a la seva parella.

Manifestava que, segons havia declarat el Conseller d'Interior de la Generalitat de Catalunya, la devolució es faria d'ofici a la ciutadania afectada amb la major brevetat possible. Tot i això, en el moment de demanar la intervenció de la Sindicatura no havia rebut cap resposta a les seves peticions.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinat el contingut de la queixa, i tenint en compte la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'Institut Municipal d'Hisenda per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 8 de febrer de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 15 de març de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa que el 20 d'abril de 2020, la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) va denunciar al fill del promotor de la queixa i a una altra persona per trobar-se a la via pública passejant un gos, incomplint les mesures establertes pel *Reial decret 463/2020, pel qual es va declarar l'Estat d'alarma per la crisi sanitària*.

David Bondia Garcia

Indiquen que ambdues sancions es van abonar de forma voluntària el 10 de febrer de 2021, amb una reducció del 40% de l'import de la sanció per reconèixer la responsabilitat de les infraccions.

Posteriorment, el 14 de juliol de 2021, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència que declarava inconstitucionals i nuls els apartats 1, 3 i 5 de l'article 7 del Real decret 463/2020. Entre les mesures previstes en aquells apartats, estaven les relatives al dret fonamental a circular lliurement per tot el territori nacional.

Manifesten que el 17 de desembre de 2021, l'interessat va presentar una queixa davant l'Ajuntament indicant que no havia rebut resposta a l'al·legació presentada el 30 de novembre de 2021. El dia 5 de gener de 2022, se li va donar resposta i se'l va informar que, en tractar-se d'una infracció afectada per la sentència del Tribunal Constitucional referent al primer Estat d'alarma, l'Ajuntament li retornaria d'ofici l'import pagat.

Assenyalen que, el 5 de gener de 2022, l'interessat va tornar a presentar queixa, a través de l'Iris, demanant quan es faria efectiva la devolució. El 14 de gener de 2022, se'l va respondre que no disposaven de la informació, a la vegada que el dirigien a l'Institut Municipal d'Hisenda per tal que li oferissin una atenció més personalitzada sobre la devolució d'ingressos indeguts.

Expliquen que el 14 de gener de 2022, el ciutadà va tornar a escriure per tercera vegada i la seva consulta es va anul·lar per duplicitat, atès que aquell mateix dia se li havia donat resposta.

Aclareixen que l'òrgan competent per la gestió i recaptació de les sancions imposades és l'Institut Municipal d'Hisenda, que comunicarà a tots els interessats denunciats per infraccions declarades inconstitucionals per la sentència del Tribunal Constitucional. En la comunicació, se'ls farà saber el procediment a seguir per a la devolució dels imports abonats.

CONSIDERACIONS

El 14 de juliol de 2021, el Ple del Tribunal Constitucional va dictar la sentència núm. 148/2021, i va declarar inconstitucionals els apartats 1, 3 i 5 de l'article 7 del *Reial decret 463/2020, de 14 de març, pe qual es declarava l'Estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la pandèmia de la COVID-19*. Entre les mesures previstes en aquests apartats, estaven les relatives al dret fonamental a circular lliurement per tot el territori nacional. En conseqüència, la sentència afectava la validesa de les sancions imposades arran dels incompliments relacionats amb la lliure circulació de les persones.

David Bondia Garcia

Quatre mesos després de la sentència, el 30 de novembre de 2021, l'interessat reclamava a l'Ajuntament la devolució dels imports de les dues sancions imposades per aquell motiu. **Es constata que es va respondre a les reclamacions de l'interessat dins del termini legalment previst, i que se li va indicar on havia de dirigir-se per tramitar la devolució dels imports.**

Ara bé, en el moment de la reclamació del ciutadà, l'Ajuntament estava treballant sobre el procediment a seguir per donar compliment a la sentència. De fet, vuit mesos després del pronunciament judicial, el Consistori va publicar una resolució dirigida al conjunt de la ciutadania afectada (*Butlletí Oficial de la Província de Barcelona de 9 de març de 2022*).

La resolució acordava revocar totes les sancions imposades per incompliment de les limitacions a la llibertat de circulació de les persones, amb motiu de la declaració del primer Estat d'alarma. Així mateix, preveia el retorn dels imports abonats, i detallava la forma com s'efectuaria la devolució.

La Sindicatura de Greuges entén la complexitat tècnica que suposa per l'Ajuntament donar compliment a la sentència. El procediment a seguir i l'elevat nombre de persones afectades justifica la impossibilitat de retornar els imports de les sancions amb la immediatesa desitjada per la ciutadania.

Això no obstant, **res impedia a l'Ajuntament realitzar una gestió transparent i informar públicament sobre aquest assumpte, sobretot tenint en consideració el nombre de persones afectades.** Una comunicació adequada probablement hauria evitat que les persones interessades generessin expectatives sobre un cobrament àgil.

Precisament, arran d'altres queixes similars exposades per la ciutadania, **la Sindicatura de Greuges ha recomanat a l'Ajuntament que, en circumstàncies com aquestes, en les quals es veu afectat un gran nombre de persones, s'informi públicament sobre l'estat de la situació.**

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea de Prevenció i Seguretat ha estat adequada, pel que fa a la resposta a les reclamacions efectuades pel ciutadà. Tanmateix, l'actuació de l'Institut Municipal d'Hisenda no ha estat prou eficaç en relació amb la devolució de l'import de les sancions.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la següent decisió:

- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Hisenda** que agilitzi la tramitació de la devolució dels imports derivats de les sancions afectades per la sentència del Tribunal Constitucional núm. 148/2021.

David Bondia Garcia

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i, del seu contingut, s'informarà la persona interessada.